

Ordføreren for Forslagsstillerne

(P. Christensen): Dette Forslag, som vi nu have til Behandling her i Tinget, er jo en gammel Befendst, saaledes som jeg ved Indbringelsen allerede tillod mig at bemærke, idet det jo mange Gange tidligere har været fremsat i Tinget og da navnlig af Berg og gennem Firjerne. Sidste Gang, det var til Behandling her, var i Samlingen 1890-91. Det forekommer os, at siden denne Sag sidst blev behandlet her i Tinget, er der sket en hel Del Ting, som kunde gøre det ønskeligt paa ny at faa denne Sag frem, og som jeg ved Indbringelsen antydede, var da den Omstændighed, at vi siden den Tid havde faaet vedtaget flere store Love, en af de største og mest medvirkende Aarsager til, at vi ere komne frem med det; thi det kan jo ikke nægtes, at en Lov som Alderdomsforsørgelsesloven, som vi have faaet, siden Lovforslaget sidst var til Behandling her, har medført, at Sogneraadene ikke alene have faaet forøget Arbejde, men ogsaa forøget Ansvar, og jeg tror, det vilde gavne Sogneraadene, det vilde styrke deres Ansæelse og deres Myndighed, om man kunde gaa til at indføre almindelig Valgret ved Sogneraadsvalgene, idet derved Sogneraadene ville blive styrkede i deres Ansæelse, ville faa et bedre og bredere Grundlag at staa paa. Vi have ogsaa faaet en Sygeforsikring, hvor Sogneraadet jo ikke har en saa ganske ringe Rolle at spille. Jeg skal blot anføre, at man paa sine Steder har set, hvorledes Sogneraadene have inddraget Tilskuddene til Sygeforsikringerne, naar disse nægtede at søge Anerkendelse. Jeg tror, at hvis de Folk, der som Regel ere Medlemmer af Sygeforsikringerne, vare lidt bedre repræsenterede i Sogneraadene, vilde det ogsaa for deres Bedkommende være overordentlig heldigt, men nu ere de jo afstaaene fra at have Indflydelse paa, hvorledes Flertallet kommer til at se ud i Raadet. Jeg skal endnu nævne foruden disse Love, at vi have faaet et Forslag til Behandling her i Tinget, om Indstrækning til Afgang til Medlæggelse af Huslodder. Heri foreslaas det jo, at Sogneraadene skulle have en udstrakt Myndighed over Landets samtlige Husmænd. Til saadanne Ting vil jeg for mit Bedkommende ikke kunne gaa med, naar man ikke samtidig kan være med til at give Sogneraadene et bedre og bredere Grundlag under Fodderne, med andre Ord indføre den almindelige Valgret. Jeg siger, disse Ting have været stærkt medvirkende til, at vi have kunnet ønske paa ny at faa dette Forslag frem til Drøftelse. Jeg tror ogsaa, at, hvis man gif til almindelig Valg-

ret, saa vilde det svække Kritikken over Sogneraadenes Handlinger, den Kritik, som man jo nu hører saa tit — baade berettiget og maaske uberettiget — fra deres Side, som ikke have Indflydelse paa Sogneraadenes Sammensætning. Det vilde svække den Kritik, hvis man gif til almindelig Valgret, og det vilde ogsaa udjævne den Kløft, den uægturlige Kløft, som nu Pengejækket og det store Hartorn drager; thi den udelukker det store Flertal af Landboerne fra at udøve den Indflydelse paa Sogneraadenes Sammensætning, som ellers min Mening vilde være baade ønskelig og gavnlig.

Jeg skal ikke dvæle videre ved Forslagets Enkeltheder, men henpise til de Behandlinger, der jo tidligere have fundet Sted her i Salen om dette Emne. Kun skal jeg med et Par Ord dvæle ved den Valgmaade, som vi have foreslaaet, og hvori jo Forslaget afviger fra de tidligere Forslag. Vi have troet, at den bedste og mest retfærdige Ordning vilde være Indførelsen af Forholdstalsvalgmaaden, og vi have tillige troet, at naar vi gif til denne Foranstaltning, saa vilde der deri ligge en større Mulighed for Forslagets Gennemførelse. Det var jo muligt, at man kunde haabe, at det Parti, som tidligere har styret baade her i Kjøbenhavn og i Provinsbyerne, men som jo nu synes, maaske i en nær Fremtid endogaa, at ville blive for en Del sat ud af Spillet efter den nuværende Valgmaade — at dette Parti nu vilde være mere stemt for Forholdstalsvalgmaaden, der jo altid vil sikre det nogle Pladser i de forskellige Raad. Derfor siger jeg, at vi have foreslaaet det, ikke alene fordi vi ansaa det for det mest retfærdige, men ogsaa fordi vi nærede mere Haab om at faa et saadant Forslag gennemført, naar vi gif til at foreslaa Forholdstalsvalgmaaden. En anden Bestemmelse, hvori det dog ikke afviger fra tidligere Forslag, er Bestemmelsen om, at Stemmegivningen skal være hemmelig. Det vilde jeg ansæ for et overordentlig stort Fremstridt, at Smaafolk ud over Landet kunde komme til at stemme frit. Valget vilde give et baade sandere og paalideligere Udtryk, tror jeg, naar man gif til hemmelig Afstemning, og i ethvert Tilfælde vilde Valgretten da være udelukket.

Jeg skal med det samme jeg har Ordet, gøre opmærksom paa et Par Trykfejl i §§ 14 og 15. I begge disse Paragraffer henvises til § 9, men der skal begge Steder staa § 11. Det er jo noget, der følger af sig selv. Ellers tror jeg, at kunne udtale, at vi som Forslagsstillerne have været saa moderate, som det har været os muligt, fordi vi derved have ment,